

Kod ucznia	
Liczba punktów	

KONKURS PRZEDMIOTOWY Z HISTORII DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH (ETAP REJONOWY – 02.03.2021 r.)

Drogi Uczniu,

witamy Cię na II etapie konkursu przedmiotowego z historii. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo wykonać wszystkie zadania.

- Arkusz liczy 11 stron i zawiera 20 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeśli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt Komisji Konkursowej.
- Polecenia czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Nie używaj korektora.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Czas pracy: 90 minut.

Powodzenia!

Zadanie 1. Uzupełnij zdania, wpisując brakujące informacje.

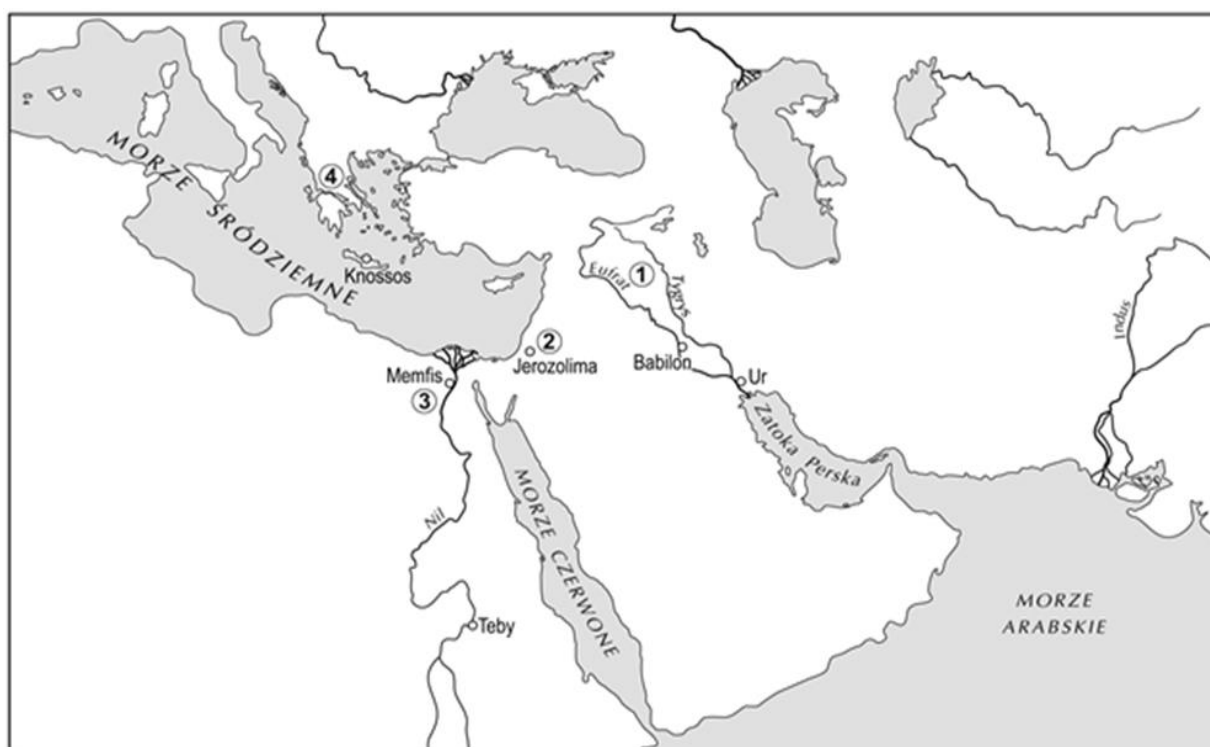
(0-1 pkt.)

Wiek XXI rozpoczął się w roku, a zakończył w roku Obecnie więc żyjemy w tysiącleciu i epoce zwanej

Tekst i mapa do zadania 2.

Jako człowieka, który znalazł kamień z Rosetty, wymienia się Dhautpoula. Ale Dhautpoul był tylko dowódcą wojsk saperskich, zwierzchnikiem człowieka, który faktycznie znalazł bazaltową płytę. [...] Płyta, która tak niespodziewanie wynurzyła się z rumowiska starego fortu, była wielkości blatu stołowego [...]. Jedna strona była polerowana. Nosiła trzy napisy [...] z tych trzech napisów pierwszy miał czternaście wierszy i był hieroglificzny, drugi, dwudziestodwuwierszowy, był demotyczny, trzeci liczył pięćdziesiąt cztery wiersze i był grecki. Grecki! A więc czytelny. A więc zrozumiały.

C.W. Ceram; *Bogowie, groby i uczeni*, Warszawa 1970

Mapa ze zbiorów WSPWN

Zadanie 2. Wykorzystując informacje zawarte w obu źródłach i wiedzę własną, wykonaj polecenie A, B i C. (0-3 pkt.)

A. Kraina geograficzno-historyczna zamieszкана przez lud, który posługiwał się pismem zajmującym na płycie czternaście wierszy, oznaczona jest na mapie cyfrą

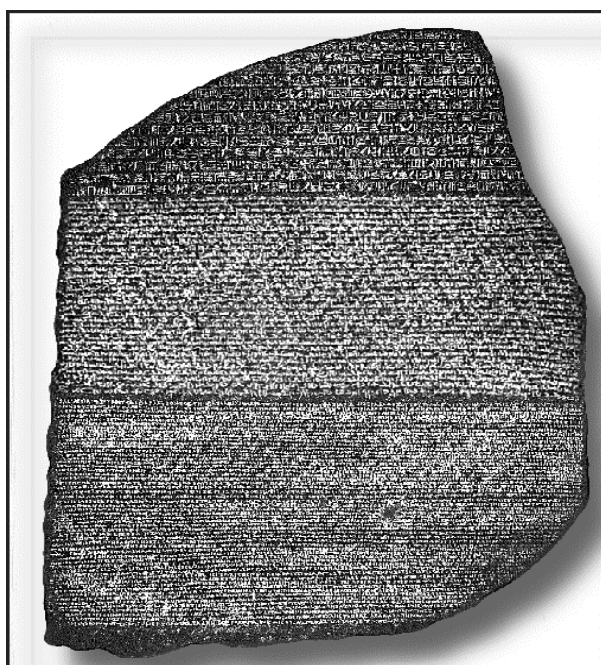
B. Wskaż obiekt opisany w tekście i nazywany „kamieniem z Rosetty”. Zakreśl cyfrę 1, 2, 3 lub 4.

1.

2.

3.

4.

Wikipedia.org.

C. Wstaw znak X pod ilustracją, która przedstawia pismo rozszyfrowane dzięki kamieniowi z Rosetty.

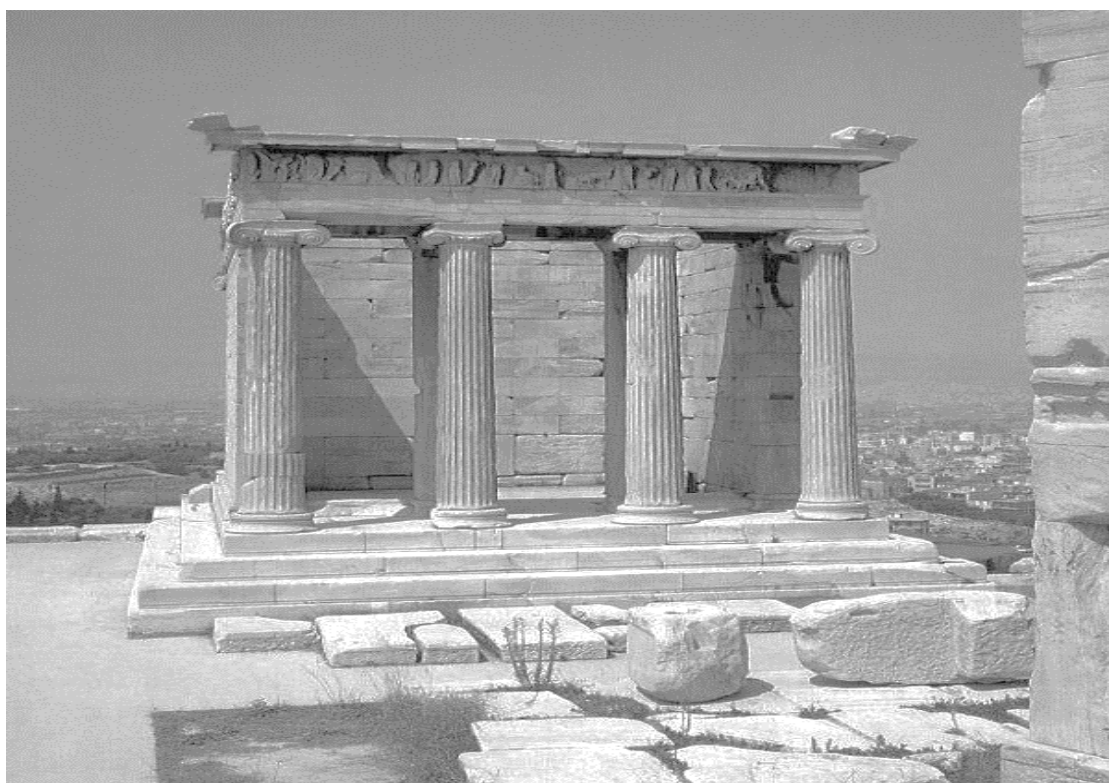
Wikipedia.org.

☐ 1.

☐ 2.

☐ 3.

Zadanie 3. Nazwij porządek (styl) architektoniczny przedstawionej poniżej budowli greckiej. Odpowiedź uzasadnij, wymieniając jedną cechę tego stylu widoczną na zdjęciu. (0-2 pkt.)

Archiwum własne

Nazwa porządku architektonicznego

Uzasadnienie

.....

Tekst do zadania 4.

Spotkało się trzech mieszkańców Lacedemonii [Sparty].

Pierwszy powiedział, że zajmuje się rolnictwem.

Drugi powiedział, że zajmuje się handlem.

Trzeci powiedział, że zajmuje się wojowaniem.

Zadanie 4. Rozstrzygnij, który z mieszkańców należał do jakiej grupy, uzupełniając poniższe zdania. (0-3 pkt.)

A. Do grupy spartiatów należał

B. Do grupy periojków należał

C. Do grupy helotów należał.....

Zadanie 5. Podkreśl ciąg, w którym poprawnie zapisano kolejność przyłączania do Rzymu wymienionych ziem. (0-1 pkt.)

A. Galia, Italia, Egipt, Grecja

B. Italia, Grecja, Galia, Egipt

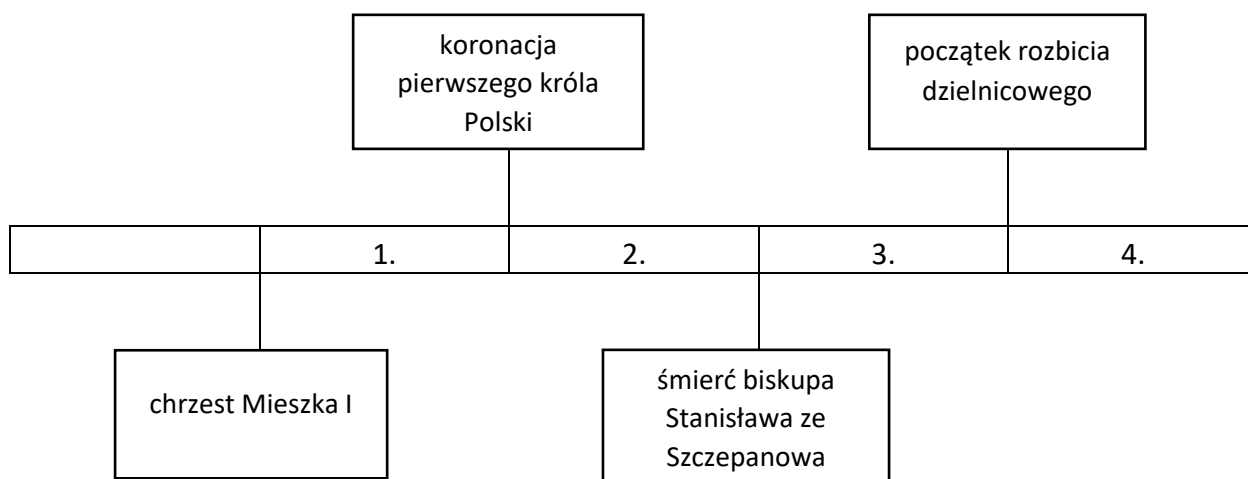
C. Egipt, Italia, Grecja, Galia

D. Italia, Egipt, Grecja, Galia

Tekst i taśma chronologiczna do zadania 6.

Jest koniecznością, abyście niezwłocznie podążyli z pomocą waszym braciom zamieszkującym na Wschodzie i potrzebującym waszej, niejednokrotnie obiecywanej im pomocy.[...] Dlatego zwracam się z pokorną prośbą, nie ja, lecz Pan, abyście wy, głosiciele Chrystusowi, pomogli wschodnim chrześcijanom i wypędzili z granic chrześcijańskiego świata ludzi tego niecnego rodzaju. Wszystkim idącym tam, w wypadku ich śmierci na lądzie czy morzu lub w boju z poganami, od tej chwili odpuszczone będą grzechy. Te przyrzeczenia idącym daję ja, jako upoważniony przez Boga.

Mowa papieża Urbana II na synodzie w Clermont

Zadanie 6. Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych. (0-1 pkt.)

Wydarzenie opisane w tekście miało miejsce w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem

- A. 1. B. 2. C. 3. D. 4.

Zadanie 7. Uzupełnij zdania. (0-4 pkt.)

Na synodzie w Clermont papież Urban II wygłosił uroczysty apel. Wezwał wiernych do odzyskania Ziemi Świętej, zdobytej przez W następnym roku zorganizowano pierwszą wyprawę, której uczestnicy mieli na ubraniach znak, dlatego nazywano ich, a wyprawy krzyżowymi lub

Zadanie 8. Spośród poniższych wydarzeń, oznaczonych literami A-E, wybierz wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie chronologicznie ostatnie. (0-2 pkt.)

- A. utworzenie arcybiskupstwa w Gnieźnie
- B. koronacja cesarska Ottona I
- C. pierwsza wyprawa krzyżowa do Ziemi Świętej
- D. koronacja Bolesława Śmiałego
- E. chrzest Polski

wydarzenie chronologicznie pierwsze	A	B	C	D	E
wydarzenie chronologicznie ostatnie	A	B	C	D	E

Tekst i ilustracja do zadania 9.

Tylko nieliczni kupcy mieli na terenie Polski pełną swobodę działania. Po przyłączeniu Rusi Halickiej bardzo dynamicznie zaczął się rozwijać [...] Lwów, który szybko wyrósł na główne centrum handlu wschodniego. [...] Ożywienie handlowe powiększało rzecz jasna królewskie dochody, jako że każda z przejeżdżających przez Polskę karawan kupieckich musiała pozostawić część zysków w ustanowionych przez króla komorach celnych. Ważnym źródłem dochodów były żupy solne, czyli kopalnie.

Kronika Polska 1321-1385, Polska ostatnich Piastów, Kraków 1998

Zamek w Będzinie zbudowany w połowie XIV wieku

Zadanie 9. Dokończ zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych. (0-1 pkt.)

W tekście i na ilustracji przedstawiono dokonania

- A. Bolesława Chrobrego.
- B. Kazimierza Odnowiciela.
- C. Kazimierza Wielkiego.
- D. Zygmunta Starego.

W zadaniach od 10. do 15. zaznacz właściwą odpowiedź.

(0-6pkt.)

Zadanie 10. Przyczyny unii polsko-litewskiej w Krewie to:

- A. zagrożenie krzyżackie, chęć chrystianizacji Litwy, dążenie Litwy do wzmocnienia pozycji międzynarodowej.
- B. zagrożenie tureckie, wolny tron na Litwie, chęć odzyskania Pomorza Gdańskiego przez Polskę.
- C. zagrożenie tureckie, wolny tron w Polsce, chęć odzyskania Żmudzi przez Litwę.
- D. zagrożenie krzyżackie, wolny tron na Litwie, chęć odzyskania Pomorza Gdańskiego przez Polskę.

Zadanie 11. Najważniejszymi cechami renesansu były:

- A. kontrreformacja, humanizm, powrót do antyku.
- B. naprawa obyczajów duchowieństwa, zmiany w zasadach wyznawania wiary, ateizm.
- C. powrót do antyku, pojawienie się języków narodowych w literaturze, kontrreformacja.
- D. humanizm, powrót do antyku, pojawienie się języków narodowych w literaturze.

Zadanie 12. Stwierdzenie: *Człowiekiem jestem i nic, co ludzkie, nie jest mi obce* jest

- A. wyrazem buntu protestantów przeciwko dominacji Kościoła katolickiego.
- B. pochwałą upadku zasad moralnych w XVI wieku.
- C. prostym wyrażeniem najważniejszego przesłania humanizmu.
- D. hasłem głoszonym przez hiszpańskich konkwistadorów.

Zadanie 13. W czasie rządów Zygmunta I Starego na dworze polskim zaznaczyły się silne wpływy

- A. francuskie.
- B. włoskie.
- C. niemieckie.
- D. litewskie.

Zadanie 14. Do pierwszej wolnej elekcji doszło wskutek

- A. abdykacji króla.
- B. bezpotomnej śmierci Zygmunta Augusta.
- C. umowy szlachty z królem.
- D. nieporozumień między szlachtą i magnaterią.

Zadanie 15. Od 1587 roku na tronie polskim zasiadali królowie z dynastii

- A. Jagiellonów.
- B. Wazów.
- C. Habsburgów.
- D. Andegawenów.

Tekst i uproszczona taśma chronologiczna do zadania 16.

Na początku XVII wieku sejmy wprowadziły prawa, które czyniły z Kozaków nierejestrowych chłopów pańszczyźnianych i zezwalały szlachcie na zabór ich ziem.[...] Duże znaczenie miały tu względy ekonomiczne. [...] nasiliła się kolonizacja ziem ruskich i właściciele folwarków potrzebowali rąk do pracy. Taka polityka szlachty budziła ostry sprzeciw ludności kozackiej.

Historia 6. MAC Edukacja

1.	2.	3.	4.	5.	
1550	1600	1650	1700	1750	1800

Zadanie 16. Dokończ zdanie, wybierając właściwy przedział czasowy. (0-1 pkt.)

Autor tekstu opisuje przyczyny wydarzenia, którego początek miał miejsce w okresie oznaczonym na taśmie chronologicznej numerem liczbą

Zadanie 17. Uporządkuj podane wydarzenia od najstarszego, wpisując do tabeli cyfry od 1. do 6. (0-6 pkt.)

początek konfederacji barskiej	
wyprawa Napoleona do Egiptu	
ustanowienie orderu Virtuti Militari	
wyбір Stanisława Augusta Poniatowskiego na króla Polski	
założenie Szkoły Rycerskiej w Warszawie	
powstanie kościuszkowskie	

Zadanie 18. Do podanych postaci dopasuj właściwą informację, wpisując do tabelki odpowiadającą jej literę. (0-5 pkt.)

1.	Józef Wybicki	
2.	Tadeusz Kościuszko	
3.	Jan Henryk Dąbrowski	
4.	Józef Poniatowski	
5.	Jan Kiliński	

- A. szewc, w czasie powstania kościuszkowskiego stanął na czele insurekcji warszawskiej
- B. minister wojny i naczelny wódz wojsk polskich Księstwa Warszawskiego
- C. autor słów „Pieśni Legionów Polskich we Włoszech”
- D. uczestnik insurekcji kościuszkowskiej, twórca Legionów Polskich we Włoszech
- E. naczelnik powstania z 1794 roku

Ilustracje do zadania 19.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Napoleon_Bonaparte#/media/Plik:WKossak029.jpg

I

<https://www.sda.pl/aukcja/obiekty/jerzy-kossak-bitwa-pod-piramidami-1928-r,10515,pl>

II

Zadanie 19. Oceń prawdziwość podanych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F, jeśli jest fałszywe. (0-2 pkt.)

Obie ilustracje pokazują wyprawę Napoleona do Egiptu.	P	F
Ilustracja nr I pokazuje <u>cesarza Francuzów</u> oglądającego Sfinksa.	P	F

Ilustracja i mapy do zadania 20.

<https://naszahistoria.pl/>

<https://www.techpedia.pl/index.php?str=tp&no=32200>

A

B

C

Zadanie 20. Uzupełnij zdanie.

(0-2pkt.)

Rzeczpospolita w momencie ukazanym na obrazie Jana Matejki była państwem w granicach przedstawionych na mapce, ponieważ... (W uzasadnieniu odwołaj się i do obrazu, i do mapek).

.....

.....